

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Erasmi Roterodami Bvcolicon, Lectu digniss. cum
scholijs Alardi Aemstelredami, cuius studio nunc primum
& repertum & aedium est**

Erasmus, Desiderius

Coloniæ, 1539

VD16 ZV 25822

Qvae Facivnt Hominem contemptibilem, eleuantiq[ue] autoritatem.
Rusticitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29843

indidit natura, nō promis affectus tuos, sed effundis.
Benevolētiæ, gratitudinis, charitatis seruare modum
non tam non scis, quām non possis. Non solum ex ora
tione, sed etiam ex uultu & oculis & fronte (ut aiunt)
ruum erga uere studiosos omnes amorem nusquā nō
perspicere est. Id quod perquām ratiū est repertu apud
homines tui ordinis. Iam uero ut arithmethicorū digi
ti aliquando ualent multis milibus, aliquādo nihil, sic
magnatum amici aliquoties quiduis possunt, rursum
mutata in fastidium gratia, nihil possunt. Id quid cum
sæpe alias, nunc potissimum experimento hic didici.
Proinde ex peruetusto armario hoc omnis antiquita
tis differtissimo nihil p̄ter hæc Abaci mysteria, quod
tibi usurarium transmittam, precario possem obtine
re. Nō ô bone stare, Si quantū cupere possum quoq;
non meus audet Attentare pudor, q̄ uires ferre recu
sant. Acrius instanti mihi, ut & quædam alia cōcrede
ret utenda, respondit armarius atq; adeo argentarius
(argentū enim nō est illi æque carum ac libelli huīus
modi, quos pleriq; ne cassa quidē mice redimerē) Ibo
intro, atq; intus subducam ratiunculam ac post memi
nero. Aes petit, itur, putatur ratio cum argentario: in
terim dum nuncius urgeret, Abacum misimus, ne o
mnino nihil mitteremus. Bene uale.

QVAE FACIVNT HOMINEM
contemptibilem, eleuantq; autoritatem.

Rusticitas.

HAec reddunt hominem parum probatum,
Contemptum pariunt, mouentq; risum,
Luxus, crapula, uanitas, inepti
Mores, futilitas, loquacitasq;
ζητωνεια frequens, frequensq; scomma,
Rixandi studium, nimis faceta
Libertas sale tincta amarulento.
De se turgidus, arrogansq; sermo,

Affectatio

Affectatio cultius loquendi
Admīscens peregrina uerba, lingua
Neglecta patria receptiore.
Fastus, cœcus amor sui, susurrus.
Obtrectatio, uiperina lingua,
Et rixæ tuba iurgium futuræ.
Lites, ebrietas, amor senilis,
Obsceniç senes, senesç spurci.
Ostentacula, inhospitalitasue.
Vasta corpus obesitate turgens.
Curandæ studium cutis, gulæç
Indulgentia, lusus alearum.
Frons attrita, pudoris expers omnis.
Tum saltatio motibus pudendis.
Fœdæ spurciloquæç cantiones.
Si cui te facias nimis sodalem,
Et si non modereris actiones.
Excussum rotes comam capillis.
Fuci, uafrities, rapacitasç,
Inconstans animus, malis adulans,
Auersansç bonos, & eruditos,
Lucro intentus, amans pecuniarum,
Captans munera & undecuncç uenans,
Fortunis inhiansç ditiorum,
Mordax, liuidus, arrogans, superbus,
Præfractus nimis, & nimis seuerus.
Submorosulus, asper, inquietus,
Iracundus, iners, ferociensç,
Plus æquo taciturnior, senectus
Et uinosior atç turpiori
Lucro dedita, quam decet uel æquum est.
Technæ, fluxa fides, dolus, tyrannis.
Hæc reddunt hominem parum probatum.
Quæ gratam, fidem pariter ac autoritatem pariunt, partamç tuentur.

42

F 2 Contra

Contra conciliant fidem, parantq;
 Laudem, gloriam & estimationem,
 Ciuilem faciunt & expertendum,
 Si mores niueos, amabilesq;
 Præ se uita ferat, feratue sermo,
 Verax mentis imago, certus index,
 Verbis ceu speculo procul renidens.
 Si comes placidi, probi, modesti
 Gestus, si grauitas decorq; uultus,
 Verecundia, castitas, pudorue,
 Famæ buccina si celebrioris
 Clarescat magis ac magis subinde,
 Qua toto celebraris orbe, iuxta
 Ac à morte diu manes superstes.
 Si constans adamantineumq; pectus.
 Celsitudo animi, sed hæc referta
 Prudenti placidaq; lenitate.
 Si solertia rebus in gerendis
 Multarum experientiæq; rerum,
 Quas longo tibi compararis usu.
 Nec non actio crebra gratiarum,
 Et morum integritas, nitorq; uitæ,
 Affectusq; animo pio profectus.
 Grata affabilitasq; comitasq;
 Ciuali grauitate temperata.
 Sane quam placidus, pius, modestus,
 Sedatusq; animus, foris relucens.
 Externos habitus habens probatos,
 Non tantum placidus, sed ipse placans
 Quantumcumq; potest, ubiq; turbas.
 Conditus sale sermo, non redundans,
 Iactans, lubricus, arrogans & asper.
 Aegrotanti animæ atq; sauciatis
 Lingua, lingua medens & expatrix.
 Multæ diuiniæ, sed absque fraude,

Iusto

Justo si tibi contigere lucro,
Et contemptim habitæ, & pios in usus
Expensæ, sine gloria cupita:
Parsimonia, ueritas in omni
Dicto, sobrietas, silentiumq;
Arcaniq; fides, honestus hospes,
Conuictus facilis, sine arte mensa.
Castimonia, sanctitas, benignum
De re iudicium patrum probata.
Prudens simplicitas, ubiq; quiduis
Flectens in melius modo ferendum.
Mansuetudo, quiete, breuiq; somnus
Puro lumine si uigent ocelli.
Auditus penetrans, & albicantes
Dentes, uox resonans, parumq; acuta,
Compactum, solidum, atq; succulentum
Corpus, cum senio nihil senile
Præter tempus, & illud ingraue scens.
Præter consilium iuuando quemuis,
Præter iudicium sagax, & usum.
Canis cunq; rubore discrepantes.
Aetas florida, sed modesta, constans,
Prudens, sobria, casta, parca, frugi.
Pulchro in corpore pulchra mens locata.
Tum matura iuuenta, casta, gnaua,
Constans fœmina non loquax anus, nec
Lasciuæ uiduæ, atq; prurientes,
Insignis speciesq; sanitasq;
Tum nexo pede, uoce tum soluta
Mire uena fluens & expedita.
Et facundia, diuinitas & oris,
In dicendo Venus peculiaris,
Quam natura dat, exhibetq; paucis,
Quæ nondum reperit suum uocabulum,
Sentitur tamen, idq; cum stupore.

43

F 3 Horrendum